

Opracowanie: Ewelina Szarek, Aleksandra Gałkowska, Jolanta Wnuk

Temat lekcji: **Co zrobić, by rozbliżyła świąteczna gwiazdka?**

(Scenariusz zajęć z języka polskiego przeznaczonych dla uczniów klasy IV lub V szkoły podstawowej)

Cele lekcji

Uczeń:

- zna bożonarodzeniową baśń skandynawską;
- analizuje i ocenia postawy bohaterów filmu;
- porządkuje wydarzenia;
- rozumie relacje przyczynowo-skutkowe;
- umie odczytać myśl przewodnią baśni;
- zabiera głos w dyskusji;
- formułuje wnioski;
- prezentuje wyniki pracy grupy.

Czas pracy

- 2 godziny lekcyjne

Formy pracy

- praca z całym zespołem klasowym, praca w grupie.

Metody pracy

- elementy heurystyki, dyskusji, praca w grupach, drama.

Środki dydaktyczne

- materiały piśmiennicze (arkusze papieru, kolorowe karteczki samoprzylepne, mazaki);
- karteczki z rozsypanym planem wydarzeń;
- cukierki lub ciastka w kształcie gwiazdek.
-

Przebieg zajęć

- Uczniowie obejrzeni film *Gdzie jest Gwiazdka?*. Znają jego treść i przygody głównej bohaterki.
- Nauczyciel pyta, jakie są wrażenia uczniów po obejrzeniu filmu. Co im się najbardziej podobało, a co nie. Uczniowie swobodnie wypowiadają się na temat filmu. Stawiają swoje tezy i umieją je poprzeć przykładami z filmu.
- Nauczyciel wspólnie z uczniami w swobodnej rozmowie ustala:

-kto jest głównym bohaterem baśni;

-kim są bohaterowie poboczni;

-kiedy rozgrywa się akcja;

-gdzie rozgrywa się akcja;

-czego dotyczy główny wątek baśni.

(Główną bohaterką baśni jest mała dziewczynka Sonia. Bohaterami pobocznymi są: jej ojciec - król, zły książę, wiedźma i jej córka, banda złoczyńców oraz przyjaciele Sonii, którzy pomogli jej w odnalezieniu gwiazdki).

- Nauczyciel rozkłada na pustym stoliku kolorowe karteczki z punktami planu wydarzeń. Prosi pojedynczo uczniów (ewentualnie ochotnicy), by wybierali karteczki i przyklejali je na duży arkusz w kolejności chronologicznej. Każda dobra odpowiedź jest nagradzana ciastkiem gwiazdką.

(W ten sposób zostanie ułożony plan wydarzeń. Uczniowie zostaną zaktivowani, ułożą w kolejności punkty)

(rozsypanka- załącznik nr 1, plan wydarzeń- załącznik nr 2)

- W kolejnym etapie lekcji uczniowie oddzielą elementy świata magicznego i realnego. Zrozumieją, że w życiu nie działa magia, ale dobro i wytrwałość w dążeniu do celu.

Nauczyciel we wspólnej rozmowie z dziećmi ustala, jakie elementy magii wystąpiły w tej baśni. Pomocne będą następujące pytania:

-Dlaczego przestała święcić świąteczna gwiazdka?

(Król ja przeklął, kiedy zaginęła jego córka.)

-Kto wiedział gdzie jest gwiazdka?

(Święty Mikołaj)

-Kto pomógł Sonii w dotarciu do św. Mikołaja ?

(Skrzat Mussa, który posypał ja magicznym pyłem, niedźwiedź, którego zbudziła z zimowego snu, północny wiatr).

-W jaki sposób zły księżę ścigał Sonię?

(Leciał czarodziejska miotłą, która ruszała po wypowiedzeniu zaklęcia)

-W jaki sposób wiedźma zamieniała swoją córkę w Złotowłosą?

(wykonywała gest magiczną różdżką i wypowiadała zaklęcie)

-W jaki sposób Sonia dotarła do pałacu św. Mikołaja?

(Mikołaj przywiózł ją zaprzęgiem reniferów oraz użył magii)

-Jakie drzewka pokazał św. Mikołaj dziewczynce, które drzewko było czyje i dlaczego?

(Mikołaj pokazał uschnięte drzewko smutnego króla po stracie Złotowłosej i piękne zielone drzewko Sonii, która miała dobre serce i myślała o innych).

- W jaki sposób zabłysła wigilijna gwiazdka?

(Dzięki magicznej sile, która wydostała się z medalionu i serca Złotowłosej oraz serca króla.)

- Nauczyciel na dużych kolorowych kartkach wiesza na tablicy cytaty z filmu:

I „Wiara daje nadzieję, ona może pomóc. Trzeba wierzyć całym sercem.”- św. Mikołaj;

II „Jeśli ktoś szuka, to może znaleźć.” – wiedźma;

III „Gwiazdka jest w moim sercu.” – Sonia;

IV „To ty jesteś piękna” – król.

Prosi uczniów, by przypomnieli sobie, w jakich okolicznościach i do kogo zostały wypowiedziane te słowa. Co one znaczą w życiu?

(Zadaniem nauczyciela będzie tak pokierować rozmową, by uczniowie zrozumieli, że w życiu, mimo iż nie działa magia, to można zdziałać cuda, mając dobre serce i konsekwentnie dążyć do celu, przełamując swoje słabości. Sonia osiągnęła cel, ponieważ była dobra, wierzyła w słuszność celu, który realizowała i pokonywała swoje słabości. Wykazywała się mocnym charakterem - nie chciała kraść, obudziła niedźwiedzia, skoczyła w przepaść, dostała się do zamku, mimo rozstawionej straży).

(omówienie cytatów - załącznik nr 3)

- Nauczyciel dzieli klasę na 5 grup. Każdej przydziela zadanie. Efektem pracy ma być krótka scenka dramowa, w której uczniowie udowodnią, że warto czynić dobro, przełamywać swoje słabości i wierzyć, że można zdobyć upragniony cel. (8 minut)

(zadania dla grup – załącznik nr 4)

Po każdej scenie nauczyciel zadaje uczniom pytanie, *co było dotknięciem czarodziejskiej różdżki?*

- Podsumowaniem lekcji może stać się wybranie jednego cytatu, który najbardziej pasuje do odbytych scenek i powieszenie go na gazetce klasowej.
- Praca domowa

Na podstawie dzisiejszych lekcji napisz w pięciu zdaniach, co należy zrobić, by w każdym z nas świeciła świąteczna gwiazdka?

ROZSYPAŃKA - ZAŁĄCZNIK NR1

Wizyta Sonii w domu skrzatów.

Wyruszenie Sonii w poszukiwanie gwiazdki.

Powrót prawdziwej córki króla.

Uratowanie Mussy przez Sonię.

Zabłyśnięcie na niebie świątecznej gwiazdki.

Obudzenie niedźwiedzia.

Zaginięcie Złotowłosej.

Podróż z północnym wiatrem.

Wizyta astronoma u króla.

Uratowanie Sonii przez Mussę.

Pomoc misia.

Zniknięcie wigilijnej gwiazdki.

Pomoc sowy.

Wizyta u św. Mikołaja.

Użycie magicznego pyłu i schowanie się w pniu drzewa.

PLAN WYDARZEŃ – ZAŁĄCZNIK NR 2

- Zaginięcie Złotowłosej.
- Zniknięcie wigilijnej gwiazdki.
- Wizyta astronoma u króla.
- Wyruszenie Sonii w poszukiwaniu gwiazdki.
- Pomoc sowy. 5
- Uratowanie Mussy przez Sonię.
- Użycie magicznego pyłu i schowanie się w pniu drzewa.

- Podróż z północnym wiatrem.
- Wizyta u św. Mikołaja.
- Uratowanie Sonii przez Muszę.
- Powrót prawdziwej córki króla.
- Zabłyśnięcie na niebie świątecznej gwiazdki.

OMÓWIENIE CYTATÓW – ZAŁĄCZNIK NR 3

CYTAT 1

Słowa te wypowiada św. Mikołaj do Sonii w lesie podczas oglądania drzewek. Uświadamia dziewczynce, że wszystko jest możliwe, wystarczy tylko bardzo w to uwierzyć, a ta wiara doda sił w działaniu.

CYTAT 2

Słowa te wypowiada wiedźma do księcia, gdy dowiaduje się, że Sonia wyruszyła w poszukiwanie gwiazdki. Obawia się, że determinacja dziewczynki może pokrzyżować jej plan posadzenia na tronie swojej córki.

CYTAT 3

Słowa te wypowiada Sonia do króla. Wróciła z podróży i wierzy, że odnalazła gwiazdkę w jej sercu i chce się nią podzielić z królem. Chce, żeby władca uwierzył, że na niebie znów może błyszczeć wigilijna gwiazda.

CYTAT 4

Słowa te wypowiada król do Sonii, dziękując jej za trud, poświęcenie i wiarę, że można odnaleźć wiarę, nadzieję i dobro w innym człowieku.

ZADANIA DLA GRUP – ZAŁĄCZNIK NR 4

Grupa 1

Wasz kolega jest nielubiany przez grupę. Klasa nie przygotowała się do klasówki z matematyki i chce poprosić panią o jej przełożenie. Nikt nie chce porozmawiać z nauczycielką. Wasz nie lubiany kolega decyduje się pomóc.

Co w tej sytuacji jest dotknięciem czarodziejskiej różdżki?

(Chłopiec, mimo że źle się czuje w klasie, działa w imieniu dobra całej grupy)

Grupa 2

Koleżance z młodszej klasy spalił się dom. Potrzebna jej jest pomoc. Nie znacie dziewczynki. Co robicie, gdy się o tym dowiadujecie ?

Co w tej sytuacji jest dotknięciem czarodziejskiej różdżki?

(Np. zgłaszacie sprawę do opiekuna szkolnego kola wolontariatu i organizujecie zbiórkę ubrań, książek, zabawek.)

Grupa 3

Słaby uczeń startuje w wyborach samorządu uczniowskiego. Nie wierzy w swoją wygraną, ponieważ ma słabe oceny.

Co w tej sytuacji jest dotknięciem czarodziejskiej różdżki?

(Np. chłopiec okazuje się świetnym organizatorem i prezentuje ciekawy plan zawodów sportowych. Jest doceniony przez rówieśników)

Grupa 4

Koleżanka z klasy jest w szpitalu. Prosi, żebyście ją odwiedzili. W szkole tego dnia jest dyskoteka andrzejkowa i macie wielką ochotę na nią pójść.

Co w tej sytuacji jest dotknięciem czarodziejskiej różdżki?

(Rezygnujecie z dyskoteki i idziecie do chorej koleżanki, bo wiecie, że ona bardzo was potrzebuje)

Grupa 5

Wasza koleżanka dostała drugą jedynkę z języka angielskiego. Nie chce iść poprawić klasówki, ponieważ myśli, że znów napisze ją źle.

Co w tej sytuacji jest dotknięciem czarodziejskiej różdżki?

(Np. wzmocnienie jej, dodanie sił, zmotywowanie do nauki)